

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Boemerang? 'Onder de loep'

Kuiken, F.

Publication date

2013

Document Version

Final published version

Published in

Les

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Kuiken, F. (2013). Boemerang? 'Onder de loep'. *Les*, 31(183), 19.
http://les.boomtjidschriften.nl/artikelen/LE-31-183-8_Boemerang.html

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Eind maart deed een kort item op RTL NIEUWS over de TOETS GESPROKEN NEDERLANDS (TGN) veel stof opwaaien. Heerma (CDA) stelde kamervragen en minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid besloot tot een onderzoek. Daarvoor had het programma KASSA ook al aandacht aan deze kwestie besteed. 'Minister gaat taal-toets inburgeraars verbeteren', zo luidde een kop op de website van de Tweede Kamer. Dat zou goed nieuws moeten zijn. Maar is het dat ook en zo ja, voor wie dan?

Vanaf het moment van invoering is er over de TGN veel te doen geweest. Zowel over de onderdelen die getoetst worden (zinnen nazeggen, tegenstellingen noemen, korte vragen beantwoorden en een verhaaltje navertellen) als over de manier waarop dat gebeurt (telefonisch met automatische beoordeling door de computer). Het laatste bezwaar werd kort na de invoering van de toets van tafel geveegd door bij een aantal getoetsten een tweede beoordeling te laten verrichten door deskundigen waarbij een grote mate van overeenstemming tussen de twee beoordelingsmethodes werd vastgesteld.

Jaren na invoering van de toets wordt nu kritiek geuit op de toetsinhoud en de vastgestelde cesuur. Wie goed is in het nazeggen van zinnen, slaagt voor de toets, zo is de stelling, ook al hoef je niet in staat te zijn een eenvoudige conversatie te voeren. Wie dat juist wel kan, maar moeite heeft met het reproduceren van zinnen, zakt. In het eerste geval zouden kandidaten ten onrechte slagen, in het tweede ten onrechte zakken.

Nu lijkt me onterecht zakken erger dan onterecht slagen. Wie gunt het de in de RTL-reportage opgevoerde Venezolaan die goed kan herhalen, maar geen antwoord kan geven op een paar eenvoudige vragen niet om met een beetje mazzel de toets te halen? Veel sneuer is het voor iemand die redelijk kan communiceren in het Nederlands, maar door uitspraak- en intonatieproblemen zakt, zoals bij kandidaten uit Zuid-Oost Azië nogal eens het geval is.

Een selecterende rol

Maar ach, laten we eerlijk zijn, wat is het inburgerings-examen meer dan het opwerpen van een barrière om mensen een verblijfsvergunning te verlenen? Dat bleek weer eens uit het onderzoek van Ricky van Oers die onlangs bij de verdediging van haar dissertatie aan de Rad-

boud Universiteit in Nijmegen constateerde dat inburgering niet (per se) leidt tot participatie. 'De toets heeft geen integrerende, maar een selecterende rol', zo luidt haar conclusie. Ik had dan ook verwacht dat het nieuwstitem van RTL zich op de onfortuinlijken zou concentreren die onterecht voor het examen zakken, maar in de uitzending werd vooral benadrukt dat er kandidaten zijn die ten onrechte slagen.

Op het moment van schrijven van deze column is nog niet bekend of Asscher gaat ingrijpen en wat die ingreep gaat inhouden. Maar in het ergste geval wordt de norm

opgeschroefd waardoor niet alleen kandidaten als de Venezolaan in de toekomst zakken, maar het ook voor de Thai, Cambodjaan en Vietnamees nog moeilijker wordt om te slagen. Dan is met de aandacht voor de toets van de media eerder het tegenovergestelde bereikt van wat de bedoeling was. Hopelijk krijg ik ongelijk, maar de kans dat er aan de TGN iets fundamenteel gaat veranderen kort na de aanpassing van de Wet Inburgering en de daarmee ingevoerde wijziging van het examen acht ik minimaal.

Folkert Kuiken